

DOE-AGENDA 2021-2024

IEDEREEN DOET EN ONTMOET.

**DENK
MEE!** **PRAAT
MEE!** **DOE
MEE!**

SAMENLEVEN?

Deze doe agenda is een uitwerking van maatschappelijk effect G bij de opgave Samenleven: 'Mensen maken gebruik van de sociale, culturele en sportinfrastructuur' (zie doelenboom in hoofdstuk 1).

INHOUD

**VISIE
SOCIAAL DOMEIN
2020-2024**
GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

● MEEDOEN

ALLE INWONERS
DOEN VOLWAARDIG MEE.

● SAMENLEVEN

INWONERS HELPEN ELKAAR, VOELEN
ZICH THUIS EN ZIJN ACTIEF VOOR EEN
SOCIALE EN VITALE GEMEENSCHAP.

● GEZONDHEID

INWONERS ERVAREN EEN
POSITIEVE GEZONDHEID.

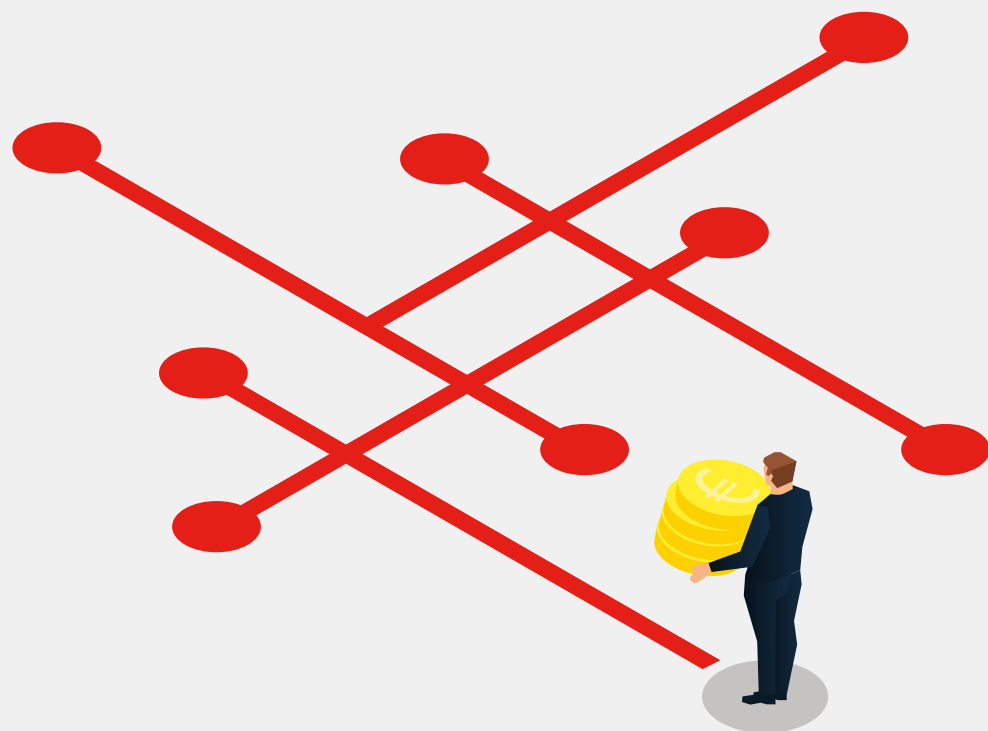
● GOED OPGROEIEN

JONGE INWONERS (-9 MAAND TOT 23 JAAR)
GROEIEN GEZOND EN VEILIG OP EN HEBBEN
GELIJKE KANSSEN OM ZICH OPTIMAAL
TE ONTWIKKELEN.

1. VISIE OP SAMENLEVEN

In de Visie op Samenleven 2020-2024 staan vijftien maatschappelijke effecten centraal. In de doelenboom uit de Visie op Samenleven staan deze effecten op een rij. Per maatschappelijk effect uit de doelenboom maken we samen met de samenleving een overzicht van inspanningen die een ieder gaat leveren om het betreffende effect te realiseren. Dit ‘pakket’ aan inspanningen noemen we een doe-agenda. Eerder werd dit ook wel deelprogramma genoemd.

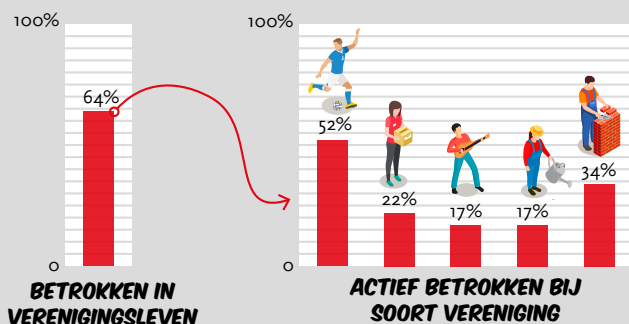
In 2020 maakten we voor 5 maatschappelijke effecten zo’n doe-agenda. Deze doe-agenda is voor het effect: ‘Mensen maken gebruik van de sociale, culturele en sportinfrastructuur’ en hoort bij de opgave samenleven uit de visie.

2. **KADERS DIE DE RAAD ONS MEEGAF**

In de Visie op Samenleven staan de inhoudelijke kaders die de Raad ons meegaf. Daarnaast zijn er financiële kaders. In de financiële bijlage bij de Visie op Samenleven staat een overzicht van de budgetten die beschikbaar zijn per doe-agenda (vastgesteld door de gemeenteraad). Verder maakte de Raad in de Visie op Samenleven keuzes over de rol die we als gemeente kiezen per onderwerp. Dit gaat van regisseren (sturen en bepalen) tot loslaten (geen actie van de gemeente). Dit vormt ook een kader waarbinnen we deze doe-agenda hebben opgesteld.

SOCIALE & CULTURELE INFRASTRUCTUUR (ONTMOETEN & ACTIVITEITEN)

64% van de burgers is betrokken in het verenigingsleven van Ooststellingwerf.

Actief betrokken bij de volgende soorten verenigingen
 52% sportverenigingen
 22% religieuze of maatschappelijke verenigingen
 17% culturele verenigingen
 17% gezelligheidsverenigingen
 34% overige vrijetijdsverenigingen
 (meerdere antwoorden mogelijk)

VRIJWILLIGERS & INZETBEREIDHEID

49% van onze inwoners geeft aan in de afgelopen 12 maanden vrijwilliger te zijn geweest. (Landelijk 45%).

86% van onze inwoners geeft aan bereid te zijn tot inzet voor de leefbaarheid van hun buurt. (Landelijk 79%).

Het percentage inwoners dat vindt dat buurtbewoners altijd voor elkaar klaar staan is 67%. (Landelijk 62%).

3.

INLEIDING OP HET MAATSCHAPPELIJK EFFECT

Uit de 'Visie op Samenleven'

Mensen maken gebruik van de sociale, culturele en sportinfrastructuur. Om verbindingen te leggen moet je elkaar kennen en ontmoeten. Groepsgevoel vergroot de kans dat je elkaar helpt, je je thuis voelt en actief wordt voor een sociale en vitale gemeenschap. Het helpt als er een grote diversiteit aan activiteiten is waar iedereen aan mee kan doen. En als er sociale, culturele en sportvoorzieningen zijn waarvan iedereen makkelijk gebruik kan maken zoals recreatieve activiteiten, een bibliotheek, culturele evenementen of speel- en beweegmogelijkheden in de open ruimte. Ook op de behoefte afgestemde accommodaties waar iedereen met of zonder beperking zijn of haar sport of activiteit kan doen of waar men elkaar kan ontmoeten is belangrijk.

Nieuwe ontwikkelingen: Corona

Tijdens de uitwerking van deze doe-agenda zijn we geconfronteerd met de coronacrisis. Sociale, culturele en sportactiviteiten konden vaak niet doorgaan. Organisaties die deze activiteiten organiseren staan financieel onder druk. Inwoners zijn terughoudend in het ontmoeten van anderen. Het verenigingsleven staat op een laag pitje. Te verwachten is dat organisaties in de nabije toekomst veel bezig zullen zijn met 'overleven'. Tegelijk proberen organisaties op alternatieve wijze toch activiteiten te organiseren om het contact tussen inwoners in stand te houden.

4.

PROCES - HOE KWAMEN WE TOT DEZE DOE-AGENDA

De maatschappelijke effecten uit de Visie op Samenleven zijn door onze inwoners aangedragen. Ze weerspiegelen wat zij belangrijk vinden.

Om te onderzoeken wat nodig is om het maatschappelijk effect ‘Mensen maken gebruik van de sociale, culturele en sportinfrastructuur’ dichterbij te brengen, volgden we twee trajecten:

Lokaal Sport Akkoord

De sportverenigingen gingen met elkaar in gesprek in het kader van het Lokaal Sport Akkoord

Iedereen doet en ontmoet

Organisaties op sociaal en cultureel gebied, zoals plaatselijke belangen, dorpshuizen, culturele organisaties en Scala-welzijn ontmoetten elkaar in bijeenkomsten onder de noemer ‘Iedereen doet en ontmoet’.

In bijlage 2 vatten we samen hoe dit proces verliep en ziet u welke organisaties, instellingen, verenigingen, clubs, ondernemers, vrijwilligers en inwoners betrokken zijn om deze doe-agenda te maken.

DOELENBOOM

Dit is de doelenboom behorend bij 'Mensen maken gebruik van de sociale, culturele en sportinfrastructuur', maatschappelijk effect: **6**

Hierin zie je de indicatoren: **1** t/m **5**

de gestelde doelen: **1** t/m **11**

en de voorgenomen inspanningen **1** t/m **42**

GEMEENTEBREDE OPGAVEN

MEEDOEN

ALLE INWONERS
DOEN VOLWAARDIG MEE.

SAMENLEVEN

INWONERS HELPEN ELKAAR, VOELN
ZICH THUIS EN ZIJN ACTIEF VOOR EEN
SOCIALE EN VITALE GEMEENSCHAP.

GEZONDHEID

INWONERS ERVAREN EEN
POSITIEVE GEZONDHEID.

GOED OPGROEIEN

JONGE INWONERS (-9 MAAND TOT 23 JAAR)
GROEIEN GEZOND EN VEILIG OP EN HEBBEN
GELIJKE KANSSEN OM ZICH OPTIMAAL
TE ONTWIKKELEN.

MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

INDICATOREN: WAAR ZIEN WE DAT AAN?

DOELEN

STEVE BERGSMA
STICHTING DE KORTSLUITING
VRIJWILLIGERSWERK KAN
SOMS ZWAAR ZIJN MAAR JE
KRIJGT ER VEEL POSITIEVE
ENERGIE VOOR TERUG.

5.

ANALYSE **WAT IS ER AAN DE HAND** **EN WAAR RICHTEN WE ONS OP**

In de doelenboom in de 'Visie op Samenleven' zijn indicatoren benoemd die kunnen aangeven of we dichterbij zo'n vitale sociale, culturele en sportinfrastructuur komen. Dit zijn de blauwe kaders in de doelenboom. Per indicator zijn knelpunten en kansen geïnterpreteerd en vertaald naar doelen om aan te werken.

In deze doe-agenda geven we een overzicht van 'wat er speelt' en de daaruit voortkomende doelen.

ROELOF KUIPERS
BIBLIOTHEEK ZUIDOOST FRYSLAN
IN DE BIBLIOTHEEK IS IEDEREEN
WELKOM, OM ZICH VERDER
TE ONTWIKKELEN, VOOR
INFORMATIE, DIGITALE HULP OF
GEWOON EEN KOP KOFFIE.

MENSEN ZIJN TEVREDEN MET HET AANBOD AAN SOCIALE, CULTURELE EN SPORT ACTIVITEITEN

Wat speelt er?

- › Sociaal-culturele organisaties geven aan dat hun leden/gebruikers tevreden zijn met het aanbod van hun organisatie en dat hun aanbod ook verandert als daar behoefte aan is.
- › In de dorpsgesprekken en enquêtes geven inwoners aan dat er een ruim sportaanbod is
- › Duidelijk is dat kunst en cultuur, sport en sociale activiteiten bijdragen aan ontmoeten, verminderen van eenzaamheid, verenigingsleven, ontwikkeling van kinderen, culturele identiteit en binding met de woonplaats.
- › Het aanbod aan speelplekken en activiteiten voor kinderen wordt onvoldoende genoemd
- › De generaties ontmoeten elkaar niet veel en doen weinig activiteiten samen
- › Een paar aandachtspunten op het gebied van het sport- en beweegaanbod worden genoemd:
- › Kinderen bewegen minder dan vroeger. Een uitdagend aanbod kan helpen plezier te krijgen in sport, wat bijdraagt aan hun levenslange fitheid
- › Ouderen in onze gemeente bewegen relatief minder dan ouderen in andere gemeenten. Mogelijk kan een ander soort aanbod en grotere bekendheid van het beweegaanbod dit verbeteren.

Doelen

Het aandachtspunt 'ontmoeting tussen de generaties' wordt opgepakt binnen de doe-agenda 'Gezondheid - Mensen ervaren dat rekening wordt gehouden met het proces van ouder worden'. In het Lokaal Sport Akkoord is aandacht voor 'uitdagende speelaccommodaties'.

Met onderstaande doelen gaan we aan het werk binnen déze doe-agenda. Zie voor de geplande inspanningen bijlage 1 inspanningen per doel.

Doel 1

Er is een basis aan kunst- en cultuurvoorzieningen.

Doel 2

Kinderen zijn jong vaardig in bewegen.

Doel 3

Het sport- en beweegaanbod voor ouderen in de gemeente voldoet aan hun behoeften en stimuleert tot bewegen.

**PAUL GOOTE
OMNIVERENIGING
SV DONKERBROEK
SAMENWERKEN
OM BEWEGEN MEER
TOEGANKELIJK TE MAKEN
VOOR JONG EN OUD.**

STIMULEREN

TYPE 3 ACTIVITEITEN:
GEMEENTE IS EIGENAAR EN SAMENLEVING LEVERT BIJDRAGE

MENSEN ZIJN OP DE HOOGTE VAN HET SOCIALE, CULTURELE EN SPORT AANBOD

Wat speelt er?

- › In Ooststellingwerf zijn veel verenigingen en worden veel activiteiten georganiseerd. In de dorpsgesprekken kwam naar voren dat inwoners onvoldoende zicht hebben op wat er allemaal is aan initiatieven en wanneer en waar activiteiten plaats vinden.
- › Organisatoren van activiteiten weten regelmatig niet wat de ander organiseert. Mogelijk is er overlap in aanbod of qua planning en is samenwerking en/of afstemming mogelijk.

Doelen

‘Overzicht over de activiteiten in Ooststellingwerf’ is een doel dat bij verschillende doe-agenda’s naar voren komt. Zo is er naast de behoefte aan een totaaloverzicht voor inwoners van wat er allemaal wordt georganiseerd bijvoorbeeld ook behoefte aan inzicht in activiteiten, waar mensen met een kleine beurs zonder veel kosten aan kunnen deelnemen of bijvoorbeeld aan overzicht van activiteiten die geschikt zijn voor ouderen. Verschillende lokale organisaties, zoals Plaatselijke belangen en verenigingen, hebben hun eigen media om informatie over activiteiten te delen. De komende tijd willen maatschappelijke organisaties en de gemeente gezamenlijk werken aan een totaal overzicht voor de hele gemeente.

Met onderstaande doelen gaan we aan het werk binnen deze doe-agenda. Zie voor de geplande inspanningen bijlage 1.

Doel 4

Inwoners hebben eenvoudig toegang tot actuele informatie over het complete aanbod van sociale, culturele en sportactiviteiten.

Doel 5

Betere afstemming tussen organisatoren van sociale, culturele en sportactiviteiten.

**THIJS OUD
KUNST & COO
KUNSTBEOEFENING IS
BEREIKBAAR VOOR
ALLE INWONERS!**

STIMULEREN

TYPE 3 ACTIVITEITEN:
GEMEENTE IS EIGENAAR EN SAMENLEVING LEVERT BIJDRAGE

MENSEN HEBBEN TOEGANG TOT DE SOCIAAL, CULTURELE, SPORT INFRASTRUCTUUR

Wat speelt er?

- › De meeste accommodaties zijn toegankelijk voor rolstoelers, maar niet alle.
- › Niet alle organisaties hebben contact met de Werkgroep Toegankelijkheid.
- › Organisaties zijn niet volledig op de hoogte van de mogelijkheden voor tegemoetkoming in de kosten voor inwoners met weinig geld
- › Organisaties weten niet of vervoersproblemen deelname aan sociaal culturele activiteiten voor sommige mensen beperkt
- › De komende jaren stijgt het aantal mensen met dementie. Hoe zorgen we dat zij mee kunnen blijven doen.
- › Kunst en Cultuur verbindt mensen. Het draagt bij aan een gezonde ontwikkeling. Het is daarom belangrijk dat elke inwoner in aanraking kan komen met onze culturele infrastructuur. Op dit moment worden niet alle doelgroepen goed bereikt. Er liggen met name kansen bij de volgende doelgroepen: Jongeren, Nieuwkomers, Ouderen met gezondheidsproblematiek.

Doelen

- Verschillende aandachtspunten met betrekking tot de toegang tot activiteiten worden opgepakt binnen andere doe-agenda's:
- › Informatievoorziening over mogelijkheden voor tegemoetkoming in de kosten voor inwoners met een krappe beurs wordt opgepakt door doe-agenda: 'Meedoen - Mensen doen mee aan het maatschappelijk leven'
 - › Vervoersproblemen bij deelname aan activiteiten heeft aandacht bij doe-agenda 'Gezondheid - 'Mensen ervaren dat rekening wordt gehouden met het proces van ouder worden'
 - › Deelname aan activiteiten door inwoners met dementie komt aan de orde bij de doe-agenda 'Gezondheid - Mensen ervaren dat rekening wordt gehouden met het proces van ouder worden'

Met onderstaande doelen gaan we aan het werk binnen déze doe-agenda. Zie voor de geplande inspanningen bijlage 1.

Doel 6

Knelpunten in fysieke toegankelijkheid accommodaties waar mogelijk oplossen.

Doel 7

Alle doelgroepen komen in aanraking met kunst en cultuur.

MENSEN ZIJN TEVREDEN OVER DE ONTMOETINGSPLEKKEN IN HUN OMGEVING

Wat speelt er?

- › Inwoners noemen (o.a. in dorpsgesprekken) meer ontmoetingsgelegenheden als een grote wens. De automatische ontmoetingsplekken in de dorpen verdwijnen steeds meer (winkels, school)
- › Er zijn veel gebouwen, maar toch ervaren mensen het niet als 'hun' plek
- › Het hebben van 1 centrale ontmoetingsplek helpt om mensen te verbinden en te activeren en om vrijwilligerswerk te stimuleren
- › In Appelscha, Haulerwijk en Oosterwolde bestaat behoefte aan een ontmoetingsplek die liefst multifunctioneel is
- › Op een centrale ontmoetingsplek kan ook ruimte zijn voor bv zorgverleners, gebiedsteam en kleinschalige dagbesteding (bestrijding van eenzaamheid)
- › Mensen creëren hun eigen ontmoetingsplekken (bv McDonalds, Hema)

Doelen

Met onderstaande doelen gaan we aan het werk binnen deze doe-agenda. Zie voor de geplande inspanningen bijlage 1.

Doel 8

Ontmoetingsplek realiseren in dorpen waar daaraan behoefte is.

Doel 9

Accommodaties worden optimaal gebruikt.

MENSEN ZETTEN ZICH ALS VRIJWILLIGER IN VOOR ACTIVITEITEN, VERENIGINGEN EN ORGANISATIES

Wat speelt er?

- › 64% van de Ooststellingwerpers neemt deel aan het verenigingsleven (53% landelijk (Bron: Burgerpeiling 2018))
- › 49% van de inwoners geeft aan intensief (22%) of incidenteel (27%) vrijwilligerswerk te doen (landelijk 42%) (Bron: Burgerpeiling 2018)
- › Er is meer keus in verenigingsleven en activiteiten dan voorheen. Mede hierdoor lastig mensen te vinden en te binden.
- › Vergrijzing
- › Toenemende diversiteit aan behoeften (andere vormen van vrijwilligerswerk zoals bijvoorbeeld het opsplitsen of delen van taken, een taak zoeken die past bij een potentiële vrijwilliger, vrijwilligers helpen met vervoer enzovoort)
- › Toenemend gebruik van internet als informatievoorziening
- › Langer doorwerken, waardoor het potentieel aan vrijwilligers afneemt.
- › Kortere verbondenheid aan organisaties
- › Matching vraag-aanbod vrijwilligerswerk is lastig.
- › 65+ groep is vooral actief in verenigingsbesturen, jongeren minder.
- › Lastig om vitale ouderen te behouden en te krijgen als vrijwilliger om diverse redenen (mantelzorgtaken, avond vergaderen, dementie, met de camper weg).
- › Er wordt veel verwacht van bv de dorpsbelangen, die hiervoor niet genoeg bemensing hebben.

- › Clubs en verenigingen melden dat de gemeente te veel van hen vraagt
- › Vooral lastig vrijwilligers voor besturen te krijgen. Voor penningmeesters is dit een nog groter probleem.
- › In de dorpen kent niet iedereen elkaar en elkaars talenten/affiniteit, waardoor iedereen in zelfde vijver vist.

Doelen

Met onderstaande doelen gaan we aan het werk binnen deze doe-agenda. Zie voor de geplande inspanningen bijlage 1.

Doel 10

Meer vrijwilligers.

Doel 11

Oplossingen creëren voor het tekort aan bestuursleden bij verenigingen en organisaties.

INSPANNINGEN

6. WAT GAAN WE DOEN?

In bijlage 1 staat per doelstelling uitgebreid wat de samenwerkende partijen gaan doen om de doelen dichterbij te brengen.

In deze paragraaf ziet u hiervan een samenvatting.

WAT GAAN WE DOEN?

(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

WAT GAAN WE DOEN?

(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

16

**EXTRA AANDACHT
KINDEREN MET MOTORISCHE
ACHTERSTANDEN.**

6

1

2

3

4

5

DOEL

2

**KINDEREN ZIJN JONG
VAARDIG IN BEWEGEN.**

18

**STIMULEREN
SPELVAARDIGHEDEN
KINDEREN.**

17

**BUURTSPOORT
EN SCHOLEN.**

WAT GAAN WE DOEN?
(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

6 1 2 3 4 5

DOEL

3

**HET SPORT- EN BEWEEGAANBOD
VOOR OUDEREN IN DE GEMEENTE
VOLDOET AAN HUN BEHOEFTE EN
STIMULEERT TOT BEWEGEN.**

19

**SPORTAANBOD
OUDEREN.**

21

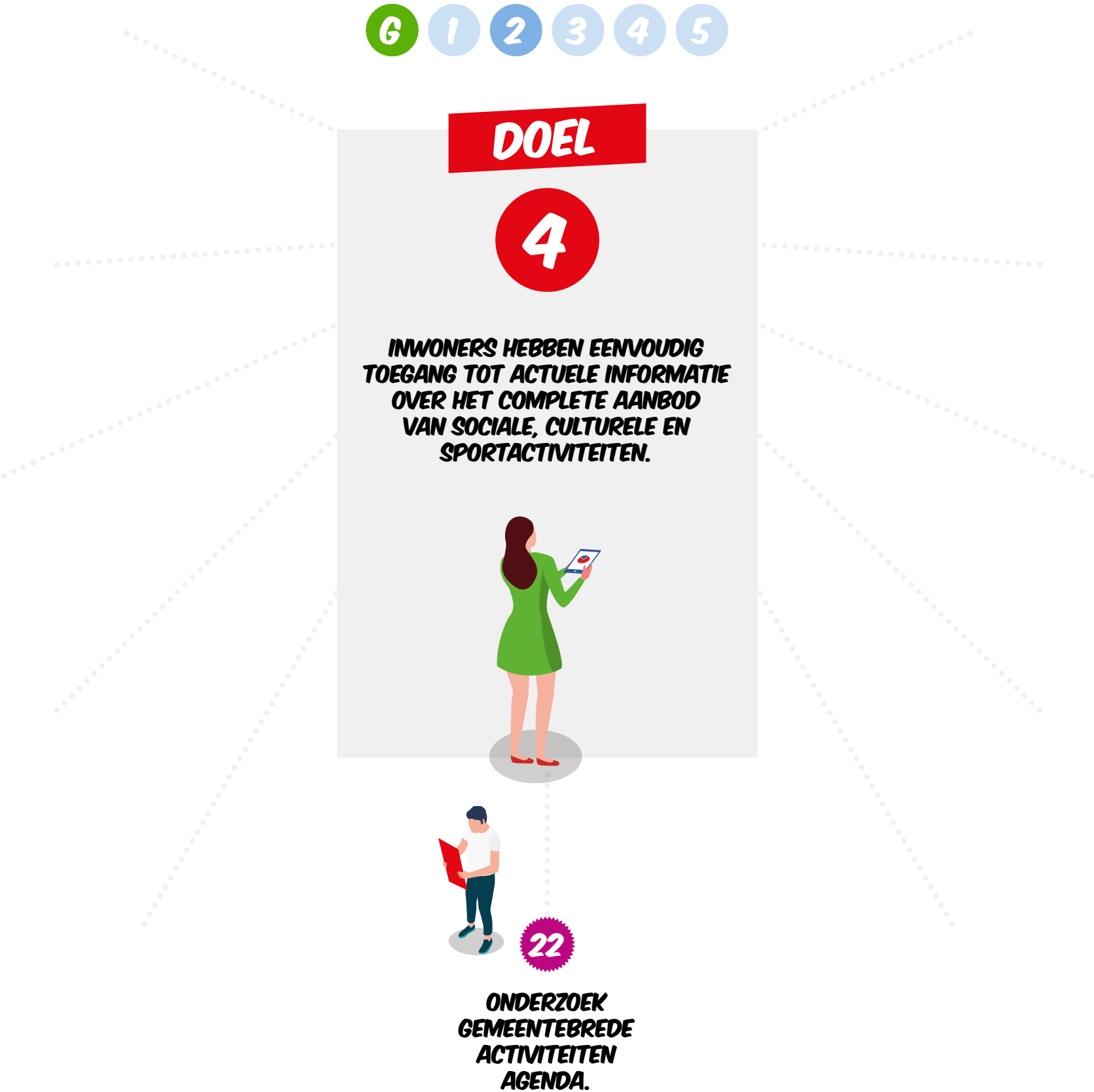
**DOORTRAPPEN
(LANGER FIETSEN OUDEREN).**

20

**BEWEGINGS
ACTIVITEITEN
OUDEREN.**

WAT GAAN WE DOEN?
(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

WAT GAAN WE DOEN?

(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

6 1 2 3 4 5

DOEL

5

BETERE AFSTEMMING TUSSEN
ORGANISATOREN VAN SOCIALE,
CULTURELE EN SPORTACTIVITEITEN.

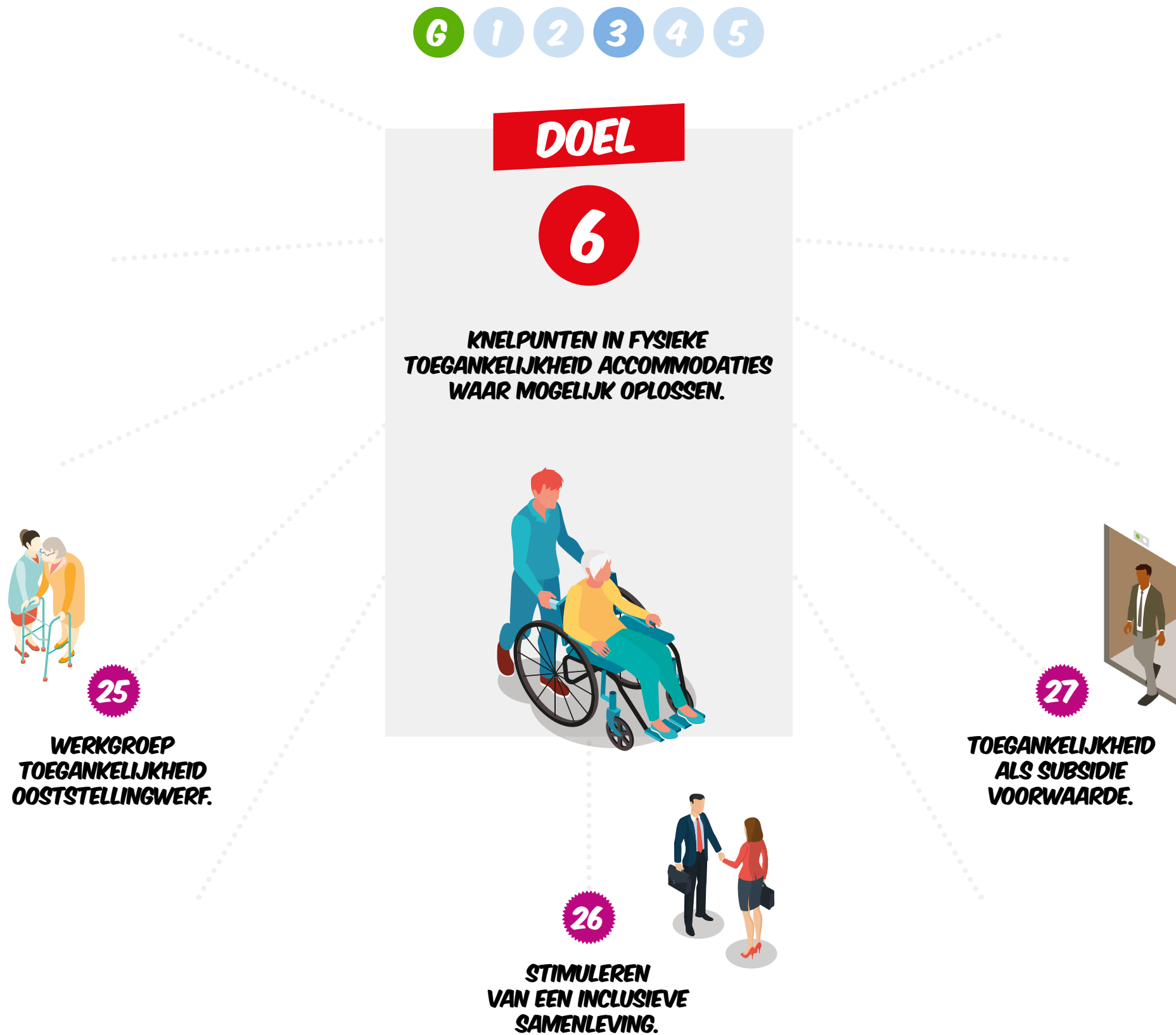
23

SAMENWERKING
TUSSEN SPORT-
VERENIGINGEN.

24

STIMULEREN
SAMENWERKING TUSSEN
ORGANISATIES.

WAT GAAN WE DOEN?
(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

6 1 2 3 4 5

DOEL

7

**ALLE DOELGROEPEN
KOMEN IN AANRAKING
MET KUNST EN CULTUUR.**

28

**SAMENWERKING GERICHT
OP BEREIKEN VAN NIEUWE
DOELGROEPEN.**

29

**BEREIKEN NIEUWE GROEPEN
VOORWAARDE
VOOR SUBSIDIE.**

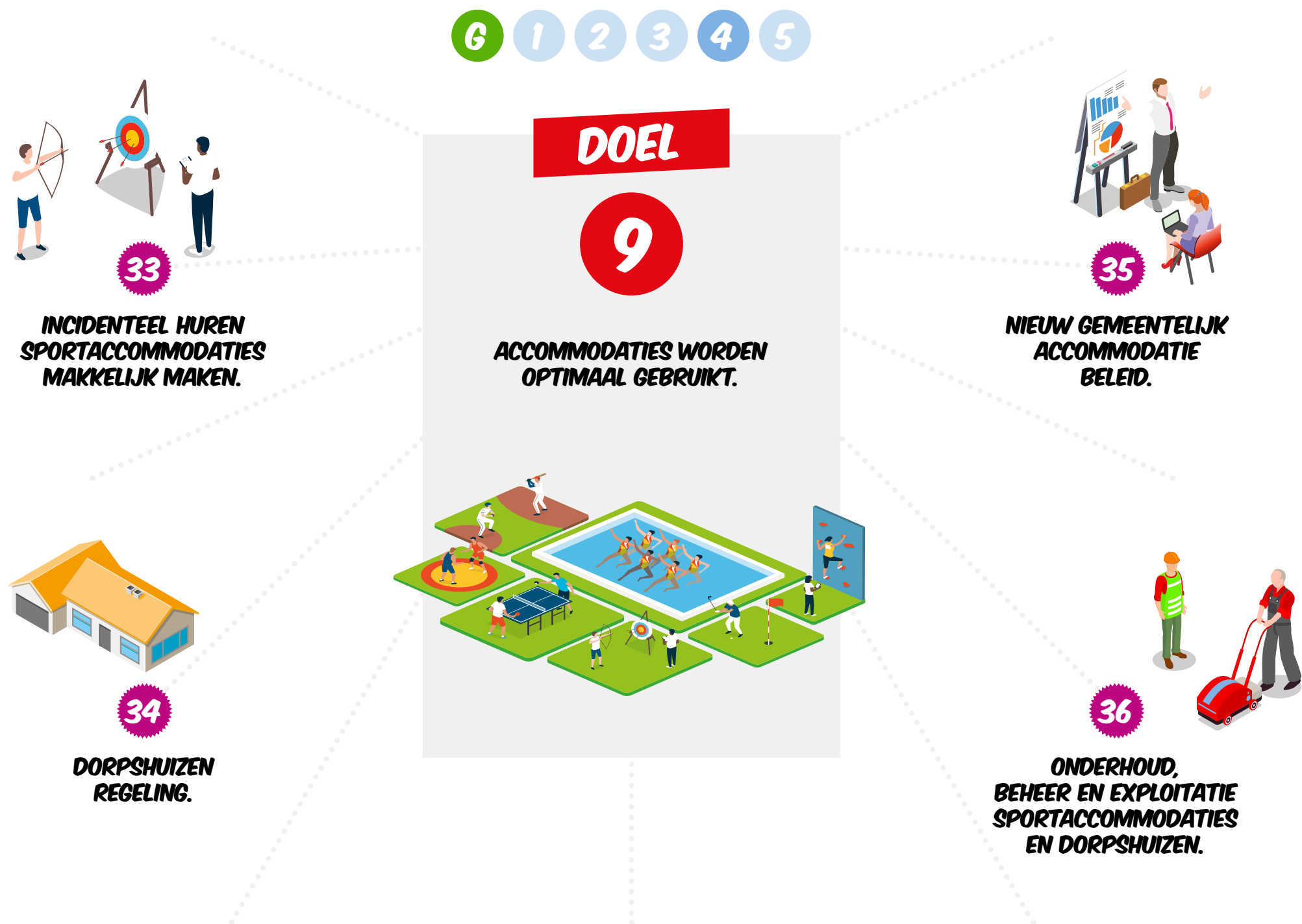

WAT GAAN WE DOEN?

(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

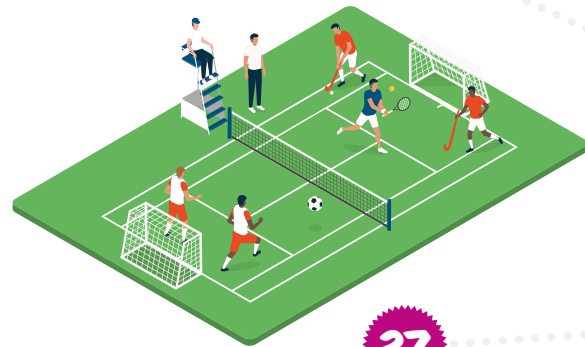

WAT GAAN WE DOEN?
(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

WAT GAAN WE DOEN?

(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

37

**SAMENWERKING
TUSSEN
SPORTVERENIGINGEN.**

38

**VERSTERKT PAKKET
ONDERSTEUNING
VRIJWILLIGERSORGANISATIES.**

6 1 2 3 4 5

DOEL

10

MEER VRIJWILLIGERS.

39

**PROMOTIE
VRIJWILLIGERSWERK
EN WAARDERING
VRIJWILLIGERS.**

40

**VRIJWILLIGERS
STEUNPUNT.**

WAT GAAN WE DOEN?

(ALLE INSPANNINGEN PER DOEL)

6 1 2 3 4 5

DOEL

11

OPLOSSINGEN CREËREN VOOR
HET TEKORT AAN BESTUURSLEDEN
BIJ VERENIGINGEN EN ORGANISATIES.

41

BESTUURSCOACH-
ONDERSTEUNER VOOR
VRIJWILLIGE BESTUREN.

43

ONDERZOEK
VINDEN EN VERBINDEN
IN OOSTSTELLINGWERF.

42

PILOT VITAAL
VERENIGINGSBESTUUR
SV ODIS.

OVERZICHT BIJLAGEN

BIJLAGE 1

LIJST MET INSPANNINGEN PER DOEL

BIJLAGE 2

PROCES - HOE KWAMEN WE TOT DEZE DOE- AGENDA EN OVERZICHT BETROKKENEN

BIJLAGE 3

LOKAAL SPORT AKKOORD

BIJLAGE 4

HET MONITOREN VAN HET EFFECT 'MENSEN MAKEN GEBRUIK VAN DE SOCIALE, CULTURELE EN SPORTINFRASTRUCTUUR'

